İYİ PARTİ

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 11.11.2026
Sayı: 7547

.. 53243

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddesi gereğince **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Adnan Şefik ÇİRKİN
Hatay Milletvekili

Ülkemiz, 2026/2027 zeytin ve zeytinyağı sezonuna üretimde yüksek rekolte beklentisiyle girmesine karşın zeytincilik sektörü; artan girdi maliyetleri, finansmana erişim zorlukları, geçmiş dönemlerde uygulanan ihracat kısıtlamalarının pazarda yarattığı güven kaybı ve uluslararası ticarette karşılaşılan gümrük engelleri nedeniyle ciddi bir krizle karşı karşıyadır.

Ayrıca 2026 yılının Ocak-Eylül döneminde zeytin ve zeytinyağı ihracatımız, bir önceki yılın aynı dönemine göre miktar bazında 121 bin tondan 87 bin tona gerilemiş; ihracat gelirimiz ise yüzde 28 azalarak 381 milyon dolardan 273 milyon dolara düşmüştür. Özellikle zeytinyağı ihracatında miktar bazında yüzde 53, değer bazında ise yüzde 48'lik çok sert bir düşüş kaydedilmiştir.

Öte yandan Tunus, 56 bin 700 ton zeytinyağını Avrupa Birliği'ne gümrüksüz olarak ihraç ederken, Türkiye'ye verilen kota ise sadece 100 ton civarında kalmıştır.

Bu doğrultuda;

1. Son 10 yıllık dönemde Türkiye'nin zeytin ve zeytinyağı ihracatı (yıllar itibariyle ve ülkeler itibariyle) nasıl gerçekleşmiştir?
2. Türkiye'nin 2026 yılının ilk 9 ayında zeytin ve zeytinyağı ihracatında yaşanan yüzde 28'lik gelir kaybının ve düşüşün nedeni nedir?
3. Türkiye'nin son dönemde zeytin ve zeytinyağı ihracatının düşmesinde ihracat kısıtlamalarının payı nedir?
4. Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği anlaşmasının tarım ürünlerini kapsayacak şekilde güncellenmesi veya mevcut 100 tonluk sembolik gümrüksüz kotanın yükseltilmesi ile ilgili yürütülen müzakereler ne aşamamadır?
5. Tunus örneğinde olduğu gibi, Türkiye'nin de AB pazarına gümrüksüz zeytinyağı ihraç edebilmesi için bakanlıklar arası ortak bir acil eylem planı hazırlanmış mıdır?
6. Türk zeytin ve zeytinyağı ürünlerine ABD pazarında uygulanan %12,5 oranındaki ilave gümrük vergisinin kaldırılması yönünde bir girişiminiz var mıdır?
7. Ülkemizde arz fazlası nedeniyle zeytin ve zeytinyağı üreticilerini korumak amacıyla üretici kuruluşları aracılığıyla devlet destekli bir "müdahale alımı" yapılması düşünülmekte midir?